PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Luksus ei ole suomalaiselle timantein koristeltuja tyynyjä. Takana on enemmän arvomaailmaa. **SUUNNITTELIJA JENNI AHTIAINEN, GTIE**

06.11.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.56
ja laskee kello 16.11
Oulussa kello 8.24
ja laskee kello 15.38
Utsjoella kello 9.07
ja laskee kello 14.48

Päivän sana

6.11. Olenhan usein sanonut teille ja nyt sanon aivan itkien, että monet elävät Kristuksen ristin vihollisina. Heidän loppunsa on kadotus. Fil. 3:18–19
7.11. Mutta me olemme taivaan kansalaisia, ja taivaasta me odotamme pelastajaksi Herraa Jeesusta Kristusta. Fil. 3:20

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona:
Ruotsalaisuuden päivä,
Kustaa Aadolfin päivä
Huomenna torstaina: Taisto

Mietelause

Jos jakoaikana (1.11.–10.11.) paistaa päivä, tulee hyvä vuosi.

Vanhaa ajantietoa Paimiosta

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KOULUPÄIVÄKIRJA

Älytaulut tuulikaapissa

Palkittu aforismien kirjoittaja, Markku Enwall on sanonut: ”Fiktio on sitä varten keksitty, että elämästä voisi kirjoittaa sellaisena kuin sitä todellisuudessa eletään.” Enwallin viisas lause toi mieleeni päälle kahdeksankymppisen psykologian ja kasvatustieteen opettajani kehotuksen minulle, kaikkitietävälle pedagogille. Hän kirjoitti näin: ”Älä määrittele, kerro.” Hyvä neuvo.

Jos mistä, niin koulusta on tehty määrittelyjä, joilla ei ole juuri yhteyttä itse arkikouluun. Juhlavat ajatelmat ovat jääneet koulun ulko-oven taakse. Niitä on satanut koulun kenttään niin kasvatustieteilijöiltä, koulun ylläpitäjiltä – kuin nyt jopa opettajakoulutuksestakin. Noissa kasvatuksen yläsfääreissä kun ollaan, niin tiedetäänkö, millaiseen luokkaan uusi opettaja menee.

Ehkä viimeisin mahdoton määritelmä tulee kotikaupunkini Vantaan hallinnosta, kun se lakkauttaa kaksi lähikoulua. Vanhemmat panevat vastaan, he ovat järjestäneet asumisensa juuri lähikoulun takia. Toisen koulun historia onkin vänkä: aikoinaan sivistystahtoinen kartanonherra lahjoitti koululle tontin. Nyt koulu lakkautetaan hallinnon termein, mannut pistetään lihoiksi.

Koulussa pitää säästää. Se on määritelmä lakkauttamisille. Mutta mistähän säästetään? Otetaan kerronta apuun. Säästetään lasten turvallisesta oppimisympäristöstä. Saadaan isossa koulussa isot luokat, jolloin oppiminen vaikeutuu, opettajat stressaantuvat ja rauhattomuus ja oppimishäiriöt lisääntyvät. Ja vanhemmat kuljettamaan.

Mutta mitä vastaa kunnan kouluhallinto lakkauttamisen perustaksi? Se sanoo, että tässä velkaantumisen kasautumisessa ja kasvun tavoittelussa on pakko ottaa koululta. Toisaalla kunnassa huiskitaan maapolitiikalla ja siirretään varoja ”kilpailukykyyn” naapurikuntia vastaan.

Onko koulu siis velkaantunut?

Otetaanpa toinen määritelmä ja puretaan se tarinalla. Kasvatustieteen tohtori ja opettajakouluttaja Mikko Ripatti sanoo (HS 28.10.), että kun oppikirjoista luovutaan, tulisi tavoitella rohkeasti siirtymistä sähköisiin materiaaleihin. Taulutietokoneiden tulisi läpäistä koko koulu. Turkissakin ollaan jo pitkällä! Kasvatus siis koneiden armoille.

Onko niitä?

Ja se tarina. Sattuipa lukuvuoroon mainio teos Opettajainhuone. Tekijä on Annika Luther, kahdeksan lapsen äiti ja biologi, joka toimii opettajana ja on kirjoittanut kouluarjesta ja työelämästä kutkuttavan hauskan ja havahduttavan aikalaisromaanin.

Koululle oli hankittu älytaulut. Opettajat kävivät kurssit, innostuttiin, taulut vain eivät koskaan toimineet. Aluksi ne olivat tiellä. Sitten hiljaisen raivon vallassa niitä lähdettiin poistamaan, opettajat palasivat vanhaan järjestelmään. Lopun lukukauden älytaulut lojuivat seinää vasten luokissa vieden tilaa ja kaatuillessaan häiritsivät opetusta hirvittävillä pamahduksillaan. Lopulta talonmies vei ne pois tuulikaappiin luutien ja lumilapioiden väliin.

Lukekaapa Opettajainhuone (Teos & Schildts & Söderströms), pääsette riemukkaasti koulumääritelmien alle. Tarinoihin. Oma koettu mielilauseeni on: Jokainen uudistus, joka ei etene luokkaan, on tarpeeton. Jotkut palaavat tuulikaappiin.

MATTI SUMMANEN
on vantaalainen kirjailija ja opettaja.

matti.summanen@pp1.inet.fi

Läsnäoloa arvostetaan, tavaraa ostetaan

Suomalaiset antavat joululahjaksi yhä enemmän tavaraa. Joka neljäs ostaa joululahjat pääosin verkkokaupasta.

KARI SALONEN

Vaikka yhdessäolon ja aineettoman hyvän arvostus kasvaa, jouluna annetaan lahjaksi aiempaa enemmän tavaraa.

Suomalaisten tänä vuonna antamista joululahjoista 21 prosenttia on palveluja ja aineettomia lahjoja ja 79 prosenttia tavaroita. Tämä selviää Suomalaisen työn liiton joulututkimuksesta.

Joulussa pidetään tärkeimpänä yhdessäoloa perheen kanssa ja jouluruualla herkuttelua.

Joulun ylellisyyttä ovat kiireettömyys, yhdessäolo läheisten kanssa, arkea parempi ruoka ja juoma sekä itsensä hemmottelu.

Toisaalta 75 prosenttia vastanneista ajattelee, että suomalainen tuote tai palvelu on tämän päivän ylellisyyttä.

”Suomalaiset eivät ole tajunneet luksuskulttuuria samalla tavalla kuin esimerkiksi ruotsalaisilla. Sitä ei ole ollut meillä”, kaulavaatteita gTietuotemerkilleen suunnitteleva **Jenni Ahtiainen** kuvailee.

”Luksus ei ole suomalaiselle timantein koristeltuja tyynyjä. Takana on enemmän arvomaailmaa.”

Suomalainen tuote on vastuullinen valinta

Vastuullisuus ja suomalainen tuote liitetään yhteen. 45 prosenttia suomalaisista kertoo pyrkivänsä tekemään jouluna vastuullisia ja ekologisia valintoja.

Toteutus lienee toinen, sillä vastuullisuus on mukana viidessä tärkeimmässä ostokriteerissä vain seitsemällä prosentilla vastaajista.

Eniten vastuullisuus merkitsee lelu-, kosmetiikka- ja elektroniikkaostoksissa.

Suomalaisuus on tärkeintä elintarvikkeissa. Seuraavina vastauksissa tulevat sisustus ja vaatetus, jalkineet sekä tekstiilit.

Kyselyyn vastanneista 72 prosenttia ostaa mielellään suomalaisia joululahjoja. 70 prosenttia vastanneista on valmiita maksamaan suomalaisesta tuotteesta ulkomaista enemmän.

Yhtä moni on valmis maksamaan tuotteista ja palveluista lisähintaa, jos ne tukevat oman paikkakunnan työllisyyttä. Joka kolmannelle suomalaisuus on viiden tärkeimmän ostokriteerin joukossa.

Eskimo Finlandin tuotteet ovat esimerkki suomalaisesta tuotannosta, jolla on kysyntää jouluna. Foliot, leivinpaperit ja muut leivontatarvikkeet tekevät kauppansa.

”Kinkunpaistopussien selvä sesonki on joulun alla”, toimitusjohtaja **Peter Fredman** toteaa.

Suomalainen käyttää tänä vuonna vajaa 400 euroa joululahjoihin. Viime vuonna luku oli sata euroa pienempi.

HANNA SALONEN

Energiakirja ehdolla Tieto-Finlandiaksi

Kuusi tietokirjaa on ehdolla tämän vuoden Tieto-Finlandia-palkinnon saajaksi.

Palkinnosta kisaa muun muassa energiakysymyksiin pureutuva **Rauli Partasen, Harri Paloheimon** ja **Heikki Wariksen** Suomi öljyn jälkeen (Into).

Historian havinaa tarjoilevat **Teemu Keskisarjan** Viipuri 1918 (Siltala) ja **Ville Kivimäen** Murtuneet mielet – Taistelu suomalaissotilaiden hermoista 1939–1945 (WSOY).

Näiden lisäksi palkintoa tavoittelevat **Hanna Jensenin** 940 päivää isäni muistina (Teos), **Harri Kalhan** Kokottien kultakausi – Belle Epoquen mediatähdet modernin naiseuden kuvastimina (SKS) sekä **Matti Verkasalon, Jarkko-Juhani Henttosen** ja **Kai Arposen** Vapaalasku – tieto, taito, turvallisuus (Kustannus Oy Vapaalasku).

30 000 euron palkinnon ansiokkaalle ja yleistajuiselle suomalaiselle tietokirjalle myöntää Suomen Kirjasäätiö.

Saajan valitsee Helsingin taidemuseon johtaja **Maija Tanninen-Mattila**, ja saaja julkistetaan 21. marraskuuta.

MT-STT

Elina Lappalaisen Syötäväksi kasvatetut voitti Tieto-Finlandian viime vuonna.

KALAJUTTU

Hauen lumo, osa 1

Lokit lauloivat vaalenevalla taivaalla meren yllä. Edessäni avautui alkukesän viileä nurmi. Tunsin tuoreitten kasvien tuoksun ja nurmen jalkojeni alla. Jostain taustalta kuului kuinka kalastajat palasivat aamuöiseltä retkeltään.

En kääntynyt, kun kuulin raskaat saappaat takanani. En kääntynyt vielä silloinkaan, kun tunsin painavan käden olkapäälläni ja tupakantuoksuisen hengityksen vierelläni.

”Kaisa, perkaa nämä meille”, isä sanoi ja jätti sangon viereeni.

Sitten hän lähti takaisin rannalle muiden kalastajien luo.

Kesät asuimme aina mökillä, isä ja minä. Mökki sijaitsi länsirannikolla pienessä kalastajakylässä.

Isä olisi viettänyt siellä vaikka koko vuoden, mutta olin saanut hänet taivuteltua asumaan talvet kaupungissa.

Uskoin, että kun muuttaisin pois kotoa, isä siirtyisi vakituisesti mökille kalastamaan ja unohtamaan ulkomaailman.

Nostin sangon ja lähdin kävelemään kohti mökkiä. Olin asunut siellä kaikki kesät ja saanut paljon hyviä muistoja. Tänä kesänä palaaminen oli ollut vaikeaa, sillä edelliskesänä äiti oli kuollut, hukkunut mökkirantaan. Isä ei kuitenkaan antanut vaihtoehtoja, ja täällä olimme jälleen. Minun vastuullani oli perata kalat ja laittaa ruokaa.

Nostelin ahvenet leikkuulaudalle ja perkasin niitä verkalleen. Tiesin, ettei isä pitäisi kiirettä. Hän oli aina halunnut pojan. Minä taas olin aina halunnut rakastavan isän. Jouduimme molemmat pettymään. Tulimme kuitenkin toimeen, pakon edessä myös ilman äitiä.

Isä palasi iltapäivän puolella, kun saalit oli saatu matkaan, veneet laitettu paikoilleen, tavarat lastattu seuraavaa päivää varten ja viimeinenkin kalastaja mennyt kotiinsa. Söimme hiljaisuuden vallitessa. Syötyämme isä kiitti, jätti tyhjän lautasensa pöydälle ja lähti ulos. Pian kuulin hänen hakkaavan puita. Laitoin kahvin pienellä puuhellalla ja nostin eilen leipomani pullat pöytään. Hain kirjan ja lähdin keinulle.

Rakastin merta. Joskus saaret ahdistivat minua, sillä ne estivät näkemästä kunnolla. Toivoin että tuuli olisi kuljettanut saaret pois ja antanut minun nähdä koko aavan meren. Avasin kirjani, Hemingwayn Vanhuksen ja meren. Olin lukenut sen jo kahdesti, mutta tarina kiehtoi edelleen. Luin kunnes isä keskeytti minut. Hän sanoi haluavansa ruokaa ennen kuin menee maata.

Laitoin illalliseksi lämpimiä ahvenleipiä. Söimme taas hiljaisuuden vallitessa, kunnes yhtäkkiä kysyin:

”Saanko huomenna tulla mukaan?”

Hämmästyin itsekin kysymystäni. Isä katsoi minua kurtistaen kulmiaan. Hänen harmaa tukkansa oli poninhännällä. Päällään hänellä oli sininen t-paita ja hänen käsivartensa olivat vahvat ja ruskettuneet. Vasemmassa käsivarressa oli ankkuri ja lokki.

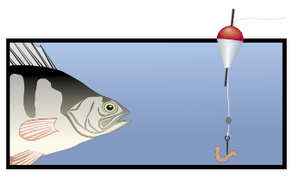

”En ole menossa huomenna, pidän vapaapäivän. Voisimme käydä kylällä syömässä, jos haluat.”

”Haluaisin mennä merelle.”

”Olin ajatellut pitää välipäivän. Olkapäitä särkee.”

”Ei meidän tarvitsisi heti aamusta mennä, eikä edes kalastaa. Voisimme käydä jollain saarella.”

”Pitää miettiä. Jutellaan aamulla”, isä murahti, nousi pöydästä ja meni huoneeseensa. Ovi sulkeutui ja kuulin kuinka hän laittoi vanhan radionsa päälle. Välillä minusta tuntui, että isäni oli entisaikojen merimies, joka oli vahingossa päätynyt väärälle vuosisadalle. Kutsuin häntä joskus mielessäni merirosvoksi. Ilkeä hän ei ollut, mutta välinpitämätön, kuin olisi pitänyt minua turhana.

Heräsin aamulla ensimmäisenä ja keitin itselleni vahvaa kahvia. Luonto oli hiljaa. Kalastajat olivat jo menneet ja ranta oli tyhjä. Istuin kahvikuppi kädessä verannan portaalla, kun isä yhtäkkiä istui viereeni. Hänelläkin oli kuppi kädessään. Hän joi sen tyhjäksi ja katsoi minua.

”Oletko valmis?” hän kysyi ja lähti rantaa kohti. Nielaisin lopun kahvin ja lähdin isän perään. Työnsimme veneen vesille. Isä nakkasi muutaman ongen perään ja käski minua nousemaan kyytiin. (jatkuu)

LOTTA RAUNIO
Turku

RAHAPELIT

Kierros 45

Vihjeemme:		1-s.	64-s.
1 Chelsea – West Bromwich	1	1	
2 Crystal P – Everton	2		2
3 Aston Villa – Cardiff	1	1	
4 Southampton – Hull	x	1	x
5 Liverpool – Fulham	1	1	
6 Leicester – Nottingham	1	1	x
7 Middlesbrough – Watford	x	x	2
8 Charlton – Leeds	x	x	
9 Bolton – Millwall	1	1	
10 Burnley – Bournemouth	1	1	
11 Derby – Sheffield W	1	1	x
12 Brighton – Blackburn	x	1	x
13 Blackpool – Ipswich	1	1	x

Peliaika päättyy la 9.11. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 44

Vakio: 1x1 1x2 11x 1221
Lotto: 1, 6, 12, 19, 22, 32, 35
Lisänumerot: 8, 34
Lauantai-Jokeri: 3 7 3 3 9 2 5

Toto75:		poissa
1. lähtö:	1	–
2. lähtö:	7	–
3. lähtö:	2	–
4. lähtö:	7	–
5. lähtö:	11	2, 3, 5
6. lähtö:	1	–
7. lähtö:	3	1

KRUUNU HAMMASKLINIKKA

Hammaslääkärit Hermanni ja Rauni Kalliala

Ajanvaraus:
(03) 231 0100
tai verkossa osoitteessa
www.kruunu.net

• IMPLANTIT
• 3D-RÖNTGEN
• ESTEETTINEN HOITO

Olisiko mukava pureskella taas kiinteillä hampailla?

Tämä voi olla mahdollista jopa kahdessa päivässä!

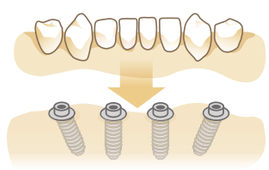

All-On-4 on nopea ja luotettava hoitomenetelmä, joka on suunniteltu uusien kiinteiden hampaiden asentamiseen hampaattomaan suuhun. Irtoproteesin korvaaminen kiinteillä hampailla on menetelmän ansiosta erittäin vaivatonta.

Perinteisessä implanttihoidossa uusien hampaiden saaminen kestää useita kuukausia. All-On-4-menetelmässä kiinteät hampaat voi asentaa seuraavana päivänä keinojuurien istuttamisesta. Saat siis uudet, kiinteät ja täysin käyttövalmiit hampaat asennetuksi **kahdessa päivässä**.

Ota yhteyttä, niin kerromme lisää. Virheetön hymy on yllättävän lähellä.

Loppuvuoden tarjous:

Varaa tutkimusaika nyt ja saat hyvät aloitusedut hoidollesi!

Toimi näin:
1. Ota tämä ilmoitus talteen.
2. Varaa tutkimusaika vuoden 2013 loppuun mennessä.
3. Esitä ilmoitus tutkimukseen tullessasi niin saat veloituksetta koko leuan rtg-kuvauksen.
4. Jos tutkimus johtaa hoitoon niin saat lisäksi myös 3D-kuvauksen veloituksetta.

SUOMEN VAHVIMMAT 2013 asiakastieto.fi

Ajanvaraus:
(03) 231 0100
Hämeenkatu 17 A, 2. kerros
33200 TAMPERE

Hammasklinikka Kruunu
www.kruunu.net